

בס"ד יב' טבת ה'תשע"ה
הדלקת נרות - 16:29
צאת השבת - 17:20
רבנו תם - 17:51
לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה חמש עשרה - עלון מס' 749
@ ביום ראשון סוף זמן "ברכת הלבנה" כל הלילה.
@ ביום שני תחילת זמן "שובבי"ם".
@ ניתן להקדיש העלון לרפואה, ברכה, פרנסה, זיווג
הצלחה, זש"ק, ולהבדיל לעילוי נשמת יקיריכם.
טל' המערכת: 08-9437333, 054-7743834

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

כפטידין: "ויקראו ימי"
(מלכים א' ב')

פרשת ויקרא

חזק חזק ויבדחזק

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
להשתתף בסעודה הרביעית
בבית הכנסת "אוהל-מועד"

מלשיני הפרשה:

- ← בקשתו של יעקב ליוסף: "אל נא תקברני במצרים.
- ← יוסף מביא את אפרים ומנשה אל אביו החולה
- ← שיברך אותם לפני מותו.
- ← מתנת יעקב ליוסף "אפרים ומנשה כראובן
- ← ושמעון יהיו לי".
- ← ברכת יעקב ליוסף ובניו.
- ← האבל על מותו של יעקב והכבוד שחלקו לו
- ← במצרים ובכנען.
- ← יוסף מבטיח ומעודד את אחיו שאינו נוטר
- ← להם שנאה וטינה והכל מהקב"ה.
- ← בקשת יוסף: "פקד יפקד אלוהים אתכם
- ← והעליתם את עצמותי מזה".

ויחיי יעקב (מ"ז כ"ח)

"ויחיי" בגימטריא 34 שעיקר חייו של יעקב היה כשהיה יחד עם יוסף, 17 שנים לפני שמכרוהו, ובמצרים עוד 17 שנים, ביחד 34 וזהו גימטריה "ויחיי".

ויתחזק ישראל וישב על המטה

בעל הטורים אומר שכתוב אצל המן "נופל על המטה" ואצל יעקב כתוב "ויתחזק ישראל וישב על המטה", כי צדיקים אפילו כשהם חלשים מתחזקים שנאמר ויתחזק ישראל, והרשעים אפילו בתוקפם נופלים שנאמר והמן נופל על המטה.

גפתלי אילה שילוחה

"גפתלי" אותיות תפלין, המתחיל להניח תפלין צריך להרגיל עצמו לזריזות כאיילה, "הנותן אמרי שפר" שצריך להתרגל לדבר הרבה תורה.

גם בני מכיר בן מנשה יולדו על ברכי יוסף

ובתרגום יונתן בן עוזיאל כד יתילידו גזירינן יוסף, מפרש הפירוש על תרגום יונתן שיוסף היה המוהל שלהם והסנדק.

שיני בניך הנוכדים בארץ מצרים

"בארץ מצרים" ראשי תיבות: ב"מ. כאן רמוז שעל אף שאפרים ומנשה היו בארץ מצרים, ידעו את התורה שבכתב (המתחילה באות ב' "בראשית ברא...") והתורה שבעל-פה (המתחילה באות מ' "מאמתי קורין את שמע בערבית") כמו ראובן ושמעון שהיו בארץ כנען.

גור אריה יהודה... כרע רבץ כאריה...

אריה אותיות יראה. אריה = בגימטריא גבורה = 216. ארי בגימטריא גבור=211. יהודה הריהו גיבור ואמץ כאריה. "כרע" בגימטריא רץ= 290. גם כשהוא נופל וכורע, אינו מתיאש ומתנער מיד לקום ורץ.

פינת הנביאים והפסגות

עלה על דעתו = נצנץ רעיון במוחו.

דוגמה: לאחר הקושטה של ראש הישיבה על הסוגיה הקשה בגמרא, עלה על דעתו של בחור הישיבה תירוץ מבריק.

מקור: וכי על דעתנו עלתה שזקני בית-דין שופכי-דמים הן! [סוטה טו]. (ניבונוקו)

העלון טעון גניזה

הסירו ממשול מדרך עמי!

אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.

במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

בוחה של מילה טובה

בברכת יעקב ליהודה אומר: "חַקְלִילֵי עֵינַיִם מִיָּן וּלְבָן שָׁנִים מִחֶלְבִּי", שפירושו, שבחלקו של יהודה בארץ ישראל, יהיו הרבה עצי גפן ושפע של יין, עד שמרוב שתיית יין יאדימו עיניו, (חכלילי עיניי מיי). וכן יהיה בחלקו שטחי מרעה טובים לעדרי צאן עם שפע של חלב, עד שכביכול, מרוב שתיית החלב ילבינו שיניו. (ולבן שיניי מחלב). בנוסף לפירוש זה, דרשו רבותינו במסכת כתובות (דף קיא ע"ב), על הפסוק "ולבן שיניי מחלב", אמר רבי יוחנן: "גדול המלבין שיניי לחבירו יותר ממשקו חלב", שפירוש הדברים, אדם שמחייך לחבירו (ועל ידי חיוך זה מתגלות שיניו הלבנות), ובחיוכו זה הוא מאיר פניו לחבירו, ומתייחס אליו בסבר פנים יפות, מעלתו גדולה יותר מאדם שנותן לחברו כוס חלב, אף שזה שרק חייך לחברו לא נתן לו בעצם כלום רק חיוך, בכל זאת כוחו של חיוך וסבר פנים יפות גדול יותר ממשקה את חברו חלב. אז למה קשה לנו כל כך להוציא מילה טובה אחת מהפה? עלינו ללמוד לעודד, לשבח, ולפרגן לכל הסובבים אותנו בין אם זה בין איש לאשתו או בין אדם לחבירו. ונוכה לקיים את מאמר חז"ל "גדול המלבין שיניי לחבירו, יותר ממשקהו חלב".

"בניך כשחילי זתיים" - חינוך

"ויברכם ביום ההוא לאמור, כך יברך ישראל לאמור ישימך אלקים כאפרים וכמנשה". יעקב אבינו ע"ה מתכוון לומר שכל אדם יברך את בנו שיהיו כאפרים וכמנשה. מאז בריאת העולם לא היתה אהבה ואחוה כזו בין שני אחים. קין והבל, יצחק וישמעאל, יעקב ועשיו, שם היו צדיקים ורשעים יחדיו וכן בין השבטים לבין יוסף היתה מחלוקת. במקרה של אפרים ומנשה לא היתה שום קנאה או שנאה אלא שָׁרָה ביניהם אחוה. ואע"פ שהקדים יעקב את אפרים לפני מנשה הבכור, בכל זאת לא הקפיד עליו. וזו כוונת יעקב אבינו שכל אדם יברך את בנו באחדות כזו. כל אדם ישתדל לחנך את בנו ובנותיו שיגדלו על אדני התורה והיראה באהבה ואחוה בין כל הילדים. תמיד לתת דוגמה אישית גם כשמשכים ומעריב לבתי כנסיות וכן בהתנהגות ובמידות טובות. כך יצליחו לעמוד בכל הנסיונות והמצבים הקשים בהם נתקלים אם זה בחברה רעה ואם זה ברחוב.

שיעור התורה הגדול בתבל

מקום מיוחד לשיעור ארגון "אברהם יגל" משרד בלויין **בכל מוצאי שבת** את שיעורו של הראשון לציון הרח"ג **יצחק יוסף שליטי** בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

ברכה והצלחה

לאירטל דידי בת שמחה מנב"ת ולדיד דידי בן שמחה הי"ו שיזכו במהרה ליווג הגון משרש נשמתם. ו**לאפרת-בתיה** שתזכה לזרע קודש בר קיימא.

ברכה והצלחה

למרדכי ודינה אלניז שיזכו לשנים רבות וטובות ויתברכו ברפואה שלימה, אושר ופרנסה טובה. משאלות ליבם לטובה ובכל מיילי דמיטב לכל ילדיהם

רפואה שלימה

לקרן חורי מנב"ת בת ג'ולייט ושלמה הקב"ה ישלח ברכה, מזור ומרפא לרנ"ב אבריה וש"ה גידיה. ולרפואת **אסתר אברג'ל בת זרי** רפואת הנפש ורפואת הגוף.

כל הישועות והברכות

לכַּפְתָּח ושרה יעקובי הי"ו שתּרמו לסעודה הרביעית בלויין זכות מרן **עובדיה יוסף** צ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מיילי דמיטב ויתגשמו כל משאלות ליבם. שיזכו באושר ובפרנסה טובה לאורך ימים ושנים להצלחת כל ילדיהם ונכדיהם. ולהבדיל לעיני **דוד יעקובי** בן יהודה ז"ל

מרכות ואיחולים לפסיים לפיפון

מרדכי ורניית דאדי הי"ו בהגיע **אורי נ"י** למצוות. יהי רצון שיעלה במעלות התורה והיראה. שיתברך ברוחניות בגשמיות ויצליח בלימודיו ובכל דרכיו ומעשיו ויזכה לחופה ולמעשים טובים וברכה והצלחה למשה ותנה דוידי וללידיה רוקח שיררו נחת מיוצאי חלציהם.

ברכה והצלחה

קול **עון קול אנה**. קול חתן קול **ללא** מזל טוב ואיחולים לבניי **אברהם** ושמחה ישראלית הי"ו **אבנר ומטיכ"ה** יחד הי"ו לנישואי **יצחק** עם חנה מנב"ת יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשך את מסורת הבית המפואר. **"ענני הגן בענני הגן דבר נאה ומתקבל"**

ברכה והצלחה

מרדכי וייכבד נסימי שיזכו לשנים רבות וטובות ויתברכו ברפואה שלימה, אושר ופרנסה טובה. שיתמלאו כל משאלות ליבם לטובה ובכל מיילי דמיטב לכל ילדיהם וירוו נחת מיוצאי חלציהם

רפואה שלימה

לשירה **חמיאס** בת סיגי מנב"ת הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרנ"ב אבריה וש"ה גידיה. שתחזור לאיתנה הראשון ותזכה לשנים רבות עם בעלה **יצחק** הי"ו

לעיני הענוה והצנועה

ליזה עובדיה בת **סעודה** ז"ל. נפטרה י"ז טבת **יום חמישי פקידת שנתה**

לעיני הישר והענו

מרדכי לארי ז"ל בן **שלמה ושרה** שיחיו נפטרי י"ד טבת **יום שני פקידת שנתו**

לעיני הצדיק והצנוע

דוד יעקובי בן **יהודה וציפורה** ז"ל נפטרי י"ז טבת תשס"ב. ביום חמישי בשעה 10:00 יום לימוד בבית הכנסת "עזרא הסופר". 15:30 - עליה לבית העלמין ולאחר מכן מנחה, דברי תורה, ברכות וערבית ב- "עזרא הסופר"

לעיני החסיד והענו

עמרם בננו בן **יצחק וג'ולי** ז"ל נפטרי ד' טבת תשע"ה שימלץ **טוב בעד משפחתו**

מרכות ואיחולים לפסיים

אורי-לידן ומלכה-רית אדחח להולדת **הבת** מנב"ת יה"ר שתגדל כאימותנו הקדושות שרה רבקה רחל ולאה, תזכו לחופתה ותצליח בכל דרכיה. וברכה והצלחה **לניסים וטובה בכורי** הי"ו **ליוסף ושולמית אדחח** הי"ו שיררו נחת מיוצאי חלציהם

שבת שלום זמבודק

בריאות והחלמה איתנה :

משה נאמן בן מרים הי"ו מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו רם-שלמה-רפאל כהן-זדה בן זליכה בנהוד (בני) חי בן אירן הי"ו ישראל פרגי רפאל בן מרים הי"ו יצחק-חי בהזדה בן פרידה הי"ו הגנזרי אברהם בן חאנוס הי"ו ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.	באבאי באבאי בן מורוורי הי"ו גולשן באבאי בת מרים מנב"ת אילן רפאל פרץ בן אנט הי"ו שרה ביבי לארי בת רבקה מנב"ת נעה באבאי בת מיכל מנב"ת זליכה גמזו בת חנה מנב"ת לאה בלקר בת מרסל מנב"ת	בבאי מוסאי בן זליכה ז"ל יהודה קפשיאן בן מרים ז"ל יוסף חיים גאלי בן ג'מו ז"ל שלמה קורלי בן דניאל ז"ל מרדכי יעקובי בן ציפורה ז"ל דוד טוטיאן בן רחמים וגוהר ז"ל ורדה שירה גבאי בת אסתר ז"ל	בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל
---	--	---	--------------------------------

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלכות מאה ברכות בכל יום

א. חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום, ואם יאכל ג' סעודות ביום, הרי שיוצא ידי חובת מאה ברכות בתפלות ובברכת המזון. ויש אומרים שחיוב מאה ברכות בכל יום הוא מן התורה, ויש חולקים ואומרים שהוא מדרבנן. ויש שכתבו שטעם הברכה הוא כדי להגן על צ"ח קללות שבמשנה תורה, וכתוב כל חולי וכל מכה, הרי זה מאה. ונכון להוסיף על המאה ברכות. [ילקוט יוסף, ברכות השחר ופסוקי דזמרה]

ב. בשבת וביום טוב שחסרות לו ברכות בתפלה, צריך שישלימן בברכות על פירות ומגדנות. ואם אין לו פירות ומגדנות, יברך על לימון ברכת הנותן ריח טוב בפירות, [לאחר שישפשף בקליפה ויצא ממנו ריח טוב], ועל עצי בשמים, ועל עשבי בשמים, בליל שבת, ולמחרתו. ואם לא השלים בזה למאה ברכות, יוצא במה שיכוין לשמוע ברכות התורה שמברכים העולים לספר תורה, וברכות ההפטרה. וכן ביום הכפורים יוצא ידי חובתו בשמיעת הברכות כנז'. [ילקו"י, ברכות השחר ופסד"ז, סימן מו הערה ב].

ג. את חשבון המאה ברכות מונים מערב ועד ערב, בליל שבת ויומו. וראוי שכל אחד ימנה את הברכות שמברך בשבת, כדי שיגיע למנין מאה ברכות. ואם יודע לקרוא את ההפטרה היטב, יעלה מפטיר וירויח הברכות של ההפטרה. וכן אם עולה כשליח צבור מרויח הברכות של החזרה. [שם].

ד. ולכן מי שהארץ בסעודה שלישית של שבת וכבר שקעה החמה, אך על פי כן הברכות שמברך בסעודה עם ברכת המזון עולות לו למנין מאה ברכות של יום שבת, שהרי הכל מתוספת שבת הוא. ורק אם התפלל ערבית של מוצאי שבת, אין הברכות שמברך לאחר מכן מצטרפות לחשבון מאה ברכות של יום שבת. [ילקו"י, ספר על הלי' פסד"ז, סי' מו הערה ד עמוד מו].

ה. גם הנשים צריכות להשתדל לברך מאה ברכות בכל יום, מאחר וחיוב מאה ברכות בכל יום אין לו זמן קבוע, והוא חיוב מתחדש מידי יום ביומו, וממילא אין שום סיבה לפטור את הנשים מחיוב זה, שלא נפטרו הנשים אלא ממצוות שהזמן גרמא. ואף על פי שהנשים אינן חייבות להתפלל ג' תפלות ביום, וגם אסור להן לברך ברכות פסוקי דזמרה וברכות קריאת שמע של שחרית וערבית, מכל מקום צריכות להשלים מאה ברכות בברכות שתברכנה על מגדנות, וכן הרי הן רשאות להתפלל גם מנחה וערבית [תפלת שמונה עשרה] ולהשלים מאה ברכות. וכן ברכות השחר וברכות התורה, ברכת על נטילת ידים והמוציא, וברכת המזון. [ילקו"י שם עמוד מז].

ו. יש אומרים שמי שאין לו אפשרות לברך בכל יום מאה ברכות, יוצא ידי חובה בעניית אמן אחר ברכות השליח צבור בחזרת השליח צבור, וכן יוצא ידי חובה באמירת "ויציב ונכון" [דמויעל לו לט"ו ברכות], ובאמירת "אין כאלהינו" שאומרים בכל יום בסיום התפלה, וכן האומר מודים בכוונה הראויה מועיל לו במקום מאה ברכות. וכן האומר ט"ו שיר המעלות עולה לו למנין מאה ברכות, אחר שכל אלה דברי שבח גדולים הם לבורא יתב', ונחשבים כברכות. אולם מדברי מרן הבית יוסף נראה שכל זה אינו מועיל, ולכן לכתחלה על כל אחד להשתדל בכל עוז להגיע גם בשבתות וימים טובים למאה ברכות. [ילקו"י עמוד נ', סי' מו]

ז. כיון שבשבת ויום טוב חסרים כמה ברכות, יש להשתדל לברך על מיני מגדנות, או ברכת הריח, כדי להגיע למאה ברכות. וטוב שיברך על הבשמים ברכת הריח קודם הקידוש, וגם אחר ברכת המזון. ואמנם היודע בעצמו שהוא עתיד להריח אחר ברכת המזון, אפילו אם הסירו הבשמים מעל השלחן וחזרו והביאום על השלחן אחר ברכת המזון, אינו רשאי לברך עליהם, אם לא הסיח דעתו מהם. ואף על פי שיש אומרים שברכת המזון נחשבת היסח הדעת לענין ברכת הריח, מכל מקום כיון שיש חולקים, לא יהא אלא ספק וקיימא לן ספק ברכות להקל. [ילקו"י סי' מו]

ח. כשמגשים פירות בסעודות שבת ויום טוב לברך עליהם, מותר להניחם עד לאחר ברכת המזון כדי לברך לפנייהם ולאחריהם, ולהשלים מנין מאה ברכות, ואין לחוש בזה לאיסור גורם ברכה שאינה צריכה. וטוב שיצווה לבני ביתו להביאם לפניו רק לאחר ברכת המזון.

"מכל מלמד" השכלתי..."

כח הדיבור - פרשת ויחי

"ויחי יעקב בארץ מצרים" = ס"ת **מציב**, את הברכות והתכונות של עם ישראל ולכל שבט ושבט. ידוע שפרשה זו שתומה, אומר רש"י משנפטר יעקב נסתמו עיניהם וליבם של ישראל. אנו ההורים לומדים מהפרשה שתי דרכים בעבודת השם, איך לברך וגם איך להוכיח את הילדים, עם הרבה חוס ואהבה. כשראה יעקב את העגלות ששלח יוסף זאת ההוכחה שמה שלימדו נשאר במצרים. אם חלילה לא הולכים בדרך התורה והמצוות ונסתמים הלב והעיניים, אזי באה צרת השיעבוד. וזה אקטואלי גם לימינו אנו ככתוב בפרקי אבות: "כל המקבל עול מלכות שמים, מעבירין ממנו עול דרך ארץ". "ויקברו ימי ישראל למות... הקבצו ושמעו". **הקבצו** אותיות **קבוצה**, דהיינו תהיו באחדות, דעה אחת לכולם. "ושמעו" דהיינו גם לשמוע את האחר. "ויקרא לבנו ליוסף... שים נא ידך... והשבע... אל נא תקברני במצרים". רואים כמה ארץ ישראל קדושה, כך צריך לשמור קדושתה והשכר יותר גבוה ונעלה. "ויקח יוסף את בניו את אפרים ומנשה... וישת על ראש אפרים" = ס"ת **משל = שלם** דהיינו בברכת כהנים שמדברת על שלום ועל שלמות. "ויעקב שָׁפַל את ידיו", אומר רש"י "אחכמינון" בהשכל ובחכמה. "ויאמר יוסף... כי זה הבכור", אומר יעקב ידעתי. תדע וידעו כל אם וכל אב איך לברך ואיך לחבר בין הילדים כדי לא לגרום לשנאה. שָׁפַל את ידיו אל תקרי שָׁפַל אלא שָׁפַל, שאנו צריכים כדי שישורר שלום בבינתו, שָׁפַל וחכמה ושיטה. כי כל ילד זה עולם בפני עצמו. "ראובן בכורי אתה כחיי... תתנהג לאחיד כמו בניך. "שמעון ולוי... אחים כלני חמס מכרותיהם" = ס"ת **מסים**, שיגבו אותם מהגויים. יהודה אצלו רמוז כח הדיבור "**אסרני**" = **יאסר**. "**לגפן**" = **נפלג**, **עירה** = **העיר**, "ולבן שיניים מחלב... רמז להלבנת פנים שלא עשה לתמר. זבולון **לחוף** = **חולף**, מבין שהעולם חולף ולכן שוקד על תלמודו. יששכר **חמר** = **מחר**, גם שאתה בגשמיות תחשוב על מחר ועל העולם הבא. **רבץ** = **צבר** תורה ומצוות. **דן** דין עמו = ר"ת **עדי** ינקום נקמת עמו מפלישתים. גד = אל תהיו גדודים גדודים ששם מתחיל הפרוד. אשר = "מאשר שמנה לחמו והוא" = ר"ת **שלום** שיש שלום בא המשך הפסוק, "יתן מעדני מלך", ואין מלך אלא מלכו של עולם. "נפתלי אילה שלוחה" = ר"ת **נשא** דהיינו רגליו, גם אנו נלמד מנפתלי לרוץ לתורה ולמצוות. **יוסף** = יוסף השם עליכם אלף פעמים, יוסף = דהיינו האדם בתורה ובמצוות עד שייקרא צדיק. **בנימין** זאב = ר"ת **בן** זקנים. בבקר יאכל... ולערב יחלק שלל = ס"ת **קבל** דהיינו תדאגו לאחים הקטנים בעם ישראל שיהיה להם אוכל גם גשמי וגם רוחני. ולאחר הברכות אמר "אני נאסף אל עמי", כדי שזכור את הסוף כי זה כל האדם. השם יזכנו לברכות האמורות בתורה אמן. (מעבדכם הנאמן א.ש.)

" ואבותינו סיפרו לנו "

כל מה שאדם עושה - לעצמו הוא עושה!

החוט המשולש לא במהרה ינתק, נאמר על השלישייה הנצחית: יוסי, בנימין (בני) ואבנר. מיום שהגיעו לשיבת "נתיבי דעת" בניו-יורק, תמיד היו ביחד.

אבל פרק "האיש מקדש" הפריד בין הדבקים. בנימין עמד לבנות את ביתו בטורונטו שבקנדה. "אין לכם מושג כמה אני רוצה שתשתתפו בשמחתי, אבל מה אעשה והכיס ריק".

יוסי ואבנר החליטו להפתיע ולבוא לחתונה בטורונטו! לא בטיסה אלא במכונית. לקראת יום החתונה שכרו רכב מאחד מאברכי הישיבה. הלה התנה איתם שיחזירו את הרכב לא יאחר מיומיים אחרי השמחה.

לא הייתה שמחה גדולה משמחת שלושת החברים בחתונה. נדמה היה ששלושתם חתני השמחה.

כל המשתתפים צפו בהשתאות למראה השותפות האמיתית של שני החברים שבאו מניו-יורק.

"אולי תישארו גם לשבת", התחנן לפניהם בני. "אין לי הורים, וגם לא אחים ואחיות. אחים אתם לי באמת ובתמים, ואינכם משערים איזו שמחה תהיה לי ולכלה אם תשאו אותנו בשבת שבע ברכות".

יוסי ואבנר חשבו על הוראתו של משכיר הרכב להשיב את הרכב אליו מידית. לשהות יומיים שלושה מעבר למה שסוכם - עמד בניגוד לסיכום. איך ניתן לעשות מצוה על חשבון אחרים? "אולי נדאג לו לפיצוי כספי?" שאל אבנר בהיסוס מה. "לא", התנגד יוסי, "היה כאן תנאי כפול ומכופל. זה חשבון אישור גזל". לבסוף בלב כבד נפלה ההחלטה כי מיד אחרי סעודת השבע ברכות ייצאו לדרך. הפרידה היתה קשה אולם הם יצאו בחזרה ביום רביעי בלילה. שעות הלילה עברו עליהם ברוגע. הכביש היה ריק כמעט לחלוטין. זה היה לפלא. החידה נפתרה בשעות הבוקר המוקדמות כאשר סופת שלגים עזה התפרצה במלוא עוזו.

תחילה עוד ניתן היה לנוע בנסיעה זהירה. אבל מרגע לרגע נעשה השלג כבד והכביש חלקלק ובוהגני.

כפור עז חדר למכונית. יוסי התחיל לומר פרקי תהילים בקול מתחנן. "משכיל לדוד, בהיותו במערה תפילה". מרגע לרגע נהיה המצב מסוכן יותר ויותר. המכונית זיגזגה וכמה פעמים החליקה. "חבל שלא שמענו לתחנוניו של בני" סינן אבנר, "גם האברך שהשכיר לנו את הרכב לא היה מקפיד, אונס רחמנא פטריה".

היום פנה לערוב. מה יעשו בליל שישי מושלג? למזלם הטוב ראו לפתע תמרוך המורה על יציאה לכביש צדדי שמוביל לעיירה קטנה. "ניסיים ונפלאות!" צהלו שניהם. אמנם אין עדיין ראייה שיש נפש יהודית אחת במקום ואם בכלל ירצה מישו להכניסם. אבל תקווה יש. הם יצאו מהמכונית והחלו להתקדם בחשכה. לאחר עשרות מטרים של דשדוש בשלג ושפמחתם הפכה לתוגה. לא היתה זו עיירה רגילה כפי שסברו אלא קומפלקס כנסייתי רב ממדים. צלבי הענק בחזית הבניינים ונגותיהם לא השאירו ספק.

הם לחצו על מצילת הפעמון בהיסוס. הדלת נפתחה. ברנש רחב ממדים הציץ החוצה. בחן את לבושים ושאל בזהירות: "יו אר גיואיש" (אתם יהודים?) "ייסי". (כן). פניו התכרכמו.

"כאן לא מקלט לנוודים". נשף ועמד לטרוק את הדלת. הם ניצלו את היסוסו והסבירו לו באיזה מצב הם נמצאים, וכי נעילת הדלת בפניהם היא הפקרתם למוות בטוח. "אין לי איפה לשכן אתכם, וגם אסור לכם להראות פה בכל המתחם.

אני עושה משהו לא חוקי" גמגם.

"תכניס אותנו בינתיים מעט פנימה כדי שלא נקפא על מפתן הבניין". דחקו בו שני הבחורים.

השומר נזכר לפתע בפרדי הזקן. לפני שעתיים עצם פרדי את עיניו לנצח לאחר מחלה קצרה. איש לא המתין לו. לא היה לו קרוב וגואל. מזג האוויר הסוער מנע את האפשרות לקוברו עד שתחול הפוגה. "אין לי חדר בשבילכם. אבל אם תרצו תוכלו לישון הלילה בחדרו של פרדי, קשיש שנפטר זה עתה ועדיין לא פינוהו לקבורה". "איפה הגופה?" שאלו במורא.

"בחדר". הם הביטו זה בפני זה. חויה מפוקפקת היא לישון עם נפטר בחדר אחד, אך הם נכנסו לחדר הצנוע של פרדי

שנפטר. חששו שמה הוא מלא באיקונין וצורות שתי וערב לרוב, לשמחתם הגדולה לא מצאו בחדר זכר לטומאה.

הנפטר היה מונח בחדרון צדדי כך שהסיט היה קטן. בבוקר הם עמדו כבר לצאת בדרכם חזרה כאשר לפתע צעק אבנר "אויי". מה קרה? "נבהל יוסי. "נדמה לי שבחדרו של הנפטר יש זוג תפילין ואני חושב שאותו פרדי היה יהודי שהניח תפילין". "אתה צודק" נזעק יוסי. "משמים גלגלו אותנו למקום הנידח הזה לגאול את הנפטר".

"מה אתם מתכוונים לעשות עם הנפטר?" שאל אבנר את השומר. "באופן עקרוני כל משפחה נוטלת את יקירה וקוברת אותו בחלקתה. לפרדי לא היה קרוב וגואל. לפיכך יטמינו אותו בבית הקברות של הכנסייה".

"האם ידוע לך שפרדי היה יהודי?" שאל אבנר. "אין לי מושג, יתכן שכן". "אנחנו רוצים לקחת אותו איתנו, הוא יהודי ועליו להיקבר בבית קברות יהודי" הצהירו השניים. השומר עלה לרגע לחדרו של הכומר הראשי וחזר עם תשובה חיובית. הם נטלו את גופתו של הנפטר הקשיש ושוב לכביש המהיר בידיעה שהיום יום שישי קצר, וצריך להביאו לקבר ישראל בטרם כניסת השבת.

הנסיעה היתה איטית על כבישים מצופי קרח מחליק. יוסי ואבנר לא חדלו להתפלל לבורא שיעורם במצות קבורת מת-מצוה וזכות זו תצילם מחילול שבת. השעה היתה קרובה ל-3 בצהריים, עוד שעתיים שבת ועדיין הם רחוקים מהעיר. "אנא ה' הושיעה נא מחילול שבת". לפתע ראו שלט דרכים ועליו שם מוכר של עיירה קטנה בעלת אוכלוסייה יהודית מכובדת קרובה לאם הדרך. אם ימהרו לשם יגיעו אליה תוך רבע שעה. המתח הוקל, למצער ישבתו בין יהודים. השאלה היא מה לעשות עם ה"מת מצוה".

הגיעו לקצה העיירה והתחילו לחפש בית שיש בו מזוזה. כבר ברחוב הראשון פגשו בית כזה. בפתח הבית היה שלט קטן "משפחת ספקטר" בחזיתו והם נקשו על הדלת. "יהודי חביב באמצע שנות השישים לחייו פתח להם את הדלת. "הוי, שלום עליכם, ברוכים הבאים, מה הביאכם לכאן?" יוסי ואבנר לא רצו להכביר מילים. השעון כבר מראה 4:15, עוד שלושת רבעי שעה שבת. הם סיפרו לו על מת מצוה הנמצא במכוניתם והם חייבים להביאו לקבורה לפני כניסת השבת.

"הגעתם אל האיש הנכון", אמר מיסטר ספקטר. "במקרה או שלא במקרה, אני מזכיר חבא קדישא המקומית אני מכיר את בית הקברות הקטן שלנו בעל פה, ואני יכול לומר לכם שאין בו אפילו מקום אחד פנוי. כל החלקות מכורות או תפוסות!" ... "אבל זה מת מצוה!" התחננו.

"מה אעשה, בית הקברות שלנו קטן מאד ואיני מכיר בין יהודי העיירה מישהו שיוותר על מקומו לטובת אדם זר".

המתח היה גדול. "אז מה אננו עושים עם הנפטר, האם חלילה יבלה את השבת במכונית? ואפילו אם נניח אותו באיזה מקום וניקח אותו במוצאי שבת לניו-יורק, האין זה ביוזי המת?" ספקטר קימט את מצחו.

"נזכרתי", קרא לפתע. "יש לנו חלקה קטנה שנקנתה לפני כעשר שנים על ידי תורם יהודי עשיר ועיריבי בשם פנחס קרוגר לטובת אלמונים שאין להם מקום קבורה. הוא תרם 4 חלקות. 3 מהם תפוסות כבר על ידי נפטרים גלמודים. נשארה חלקה אחת פנויה. הבה נקבור שם את הגלמוד שהבאתם".

"נו", מוחא ספקטר כפיו לזירוז. "מצאתי מקום אחד, הבה נמהר". שלושתם ניגשו אל המכונית לקחת את הנפטר האלמוני כאשר ספקטר הביט בשקית התפילין ופניו החווירו. הוא כעע בגרונו והחניק זעקה.

על השקית רשום היה השם "פנחס קרוגר".

"אני לא מאמין!!!" קרא בהתרגשות כשהוא סוקר את פניו של המנוח. "אכן, זהו פנחס פרדי קרוגר התורם העיריבי. החלקה הפנויה המתינה לי".

כל מה שאדם עושה - לעצמו הוא עושה!

(אם יש לכם הערות או הארות ואפילו סיפור מרגש ומעניין, נא ליצור קשר טלפוני עם מערכת העלון ונשמח לפרסמו)